

Béts.

Sept. nek 14-dikén éjfélt előtt érkezett meg ide a' *Nápolyi Király*, ő Felségével 11-dik *Leopoldál*. Nem sokára utánnok, jött a' *Nápolyi Királyné* is, az eleibe *Bruckig* ki ment *Magyar Királynéval*; 's *Ferentz*, és *Ferdinand Fő Hertzegekkel*; *Leopold Fő Hertzeeggel*; 's 3 Hertzeg Afzonnyával egyetemben. Ő Felségeket erre a' napra éppen nem várták, mivel közönségesen úgy vélekedtek, hogy jöttökben *Laxenburgban* fognának valami keveset mulatni, El lehet tehát gondolni melly fok fel 's alá való futkározást okozott, ejszakának idején illy véteslen lett érkezések a' nagy Vendégeknek *Magyar Nemes Testörzök* sem voltak többen jelen háromnál: mellyre nezve 3. felé hellett ezeknek öszlani leg ottan, 's egy húzomban mind addig strását állani míg mások nem jöttek fel váltásokra; de a' melly nem hamar esett.

Sept. 15-dikén, ki lovaglott a' *Nápolyi Király* ebéd után a' nagyobb Fő Hertzegekkel együtt a' *Prazer* erdejébe, a ket Királynék pedig 6 lovás hintón a' *Sálesiai Apátzák* Klastromába mentek. Estvére az *Udvari Teatromba* várták ő Felsegeket, még pedig a' Játék kezdődésének rendes idején túl majd fél óraig. Ekkor ugyan tsak meg jelent a' *Nápolyi Király*, testvér Nénnyével a' mi Királynékkal, a' Fő Hertzegekkel; 's a' *Sax: Hertzeeggel* és Hertzeegnével. Egész reménységgel vólt a' Teatrombéli igen nagy gyülekezet, hogy ez alkalmatossággal tsak lesz már szerentséjé ő Felségéhez 11-dik *Leopoldhoz* is: de nem lett meg a' mit reménylett. Otthon maradt ugyan is az testvérjével, a' *Nápolyi Királynéval*, és a' Hertzeg Afzonyokkal. — A' *Nápolyi Királyfok* tapsolással, és *Vivat* kiáltással fogadtatott. — Magas, jól termett,

mett, eleven egyy Úr; kevéffé verhenyeges ábrázatú; sas orrú. Haja egésszen feje, mellyet természetesen hátra fűsülve visel. — Az első felvonás után, mindjárt ki mentek Ő Felségek a' Teátromból: mellyet több Uraságok is tselekedtek; mivel olly roffiz vólt az Olafz Opera (*La Caffettiera bizzarra: A' bobókás Kávésné* nevezetű), hogy a' Szerzője, Udvari Poéta *Da Ponte*, bizonyoffan nem fog boróstyán koszorút erdemleni érlette: ámbár maga nagyon bizott Munkájához; mint hogy elebe merte nyomtattatni *In occasione del felicissimo arrivato di Sua Maesta il Re, e la Regina delle due Sicilie*, az az Ő Felségek a' ket *Sicilia Királya 's Királynéja szerentsés el érkezéseknek alkalmatosságára*. — A' Nápolyi Király, két rendbéli magyar öltözetet készített magának *Robats* nevezetű Magyar Szabó által.

Mai napon, délután fog a' külső Városból maga szállására bé jöni a' Nápolyi Követ *Markeze Gallo*. A' hintaja többé került 6000 forintnál: de valóban igen szép is. Hólnap délelött megy Audientziára. Vasárnap, fő Gála lesz (a' már nyomtatásban is ki adott rendelés szerént) az Udvarnál: délután 5 óra előtt megy végbe az esketés, az *Augustiniánusok'* Templomában: mellyet udvarlás, és osztán a' Redut Palotában tartandó pompás vatsora fog követni.

Tegnap dél előtt vóltak, Országunk Gyűlése' nagy érdemű Követei Audientzián, Ő Felségénél.

A' napokban érkezett *Bukurestből* egy Kurir, (a' mint értjük) azzal a' hirrel, hogy az Oroszok, *Möldva*, és *Oláhországokat* nem akarják vissza engedni a' *Portának* azon okon: mivel egyesített erővel vettek el. Erre nézve félbe szakadtak a' Békeflégről kezdett tanátskozások.

A' hadi

A' hadi adó félbe fog ezen hónapnak múlttával a' Felső' kegyelmes Rendeléséből szakadni; úgy minden eleségbéli szállítás is.

A' Bétsi Udvari Ujságban olvassuk, hogy *Belgrádban*, *Chotzimban*, és minden más el nyertt határ-erősségekben, az újjonnan tett erősítéseknek le routásában, 's az ágyúknak, és más készületeknek régi határainkon belől való által szállításokban foglalatoskodnak résziünkről. Az ellenségeskedéseknek félbeszakadása, melyet előbb tsupán magától eszközöltt felekezete részéről a' Nagyvezér; már *Konstantinápolyból* is meg erősfített, 's valóságos Fegyvernyugváffá állatozott által, melyet szoroffan is tartanak mindenütt.

A' *Gallitziai* Kormányfűk által kiadott felszámolás szerént, az el múlt esztendőbéli szűletteknek száma 122,448-ra; a' holttaké: 116 405-re; a' házasság által egybe keltteké pedig 29,370 párra ment az egész *Tartományban*. A' fő Városra *Lemberg*re 429 pár jut az öfzve kelttek közzül; 1826, a' szűlettek, 's 1640 a' meg holttak közzül.

Magyar Ország

Az útazásnak könnyebb, és a' közönséges levelezésnek hamarább voltáért, következendő rendelést méltóztatott Ö Felsőge tenni, a' *Kassa* és *Eger* között lévő posta út eránt. hogy t. i. *Szibában* és *Vilmányban* posta-állások többé ne legyenek; hanem *Hidas-Némethen*, *Forrón*, *Szikszón*, és *Miskoltzon* kerefszűl legyen a' posta-menetel; *Miskoltzon* tul pedig, a' *Szeventszi*, *Onodi* és *Kerefsztesi* posta-állások helyett *Harsányban* és *Tardban* újjak állittassanak fel. Egyszer-smind a' *Szikszónál* el menő posta útát, a' *Halmi*ai töl-té-

tésen el, Tállya felé, Tokajba kell vinni: honnan, vissza Miskolcra ismét az említett úton legyen a menetel; és hogy egyenes lineában is szolgáljon Kassáról Tokajba az út, Visolyban új posta-állást kell fel állítani. Ezen Kir. Rendelés tellyesíttetik is már e folyó hón. nak elsőjétől fogva.

Austriai Belgium.

„August. 31-dikén reggel által jöttek Montaubán 2500 Pártosok a Maas vizén, A Würtemberg Reg. béli Orállók meg nem állbattak illy nagy fokaság előtt. Az Ellenség tehát az Aufferem előtt lévő hegyre érkezett; holott is bé kezdte magát lántzolni. Ob. Blekhem, 4 Würtemberg Kompaniával rajta ment egész bátorsággal, 's igyekezett minden módon a hegyről el verni: de egy flinta golyóbis véget vetett életének, mellyel Seregünk is kezdett hanyatlani. Észre vévén ezt Májor *la Maxfelle*, a ki már az előtt a Hordenne hegye tetejére egy 12 fontos ágyút fel vitetett, 's igen foganatossan is tüzeltetett belöle az Ellenségre, parantsolja Kapitány *Petitnek*, hogy a maga Kompaniájával, 's fél *Laudon Szabadseregebélivel* által gázolván a *Lesse* vizét, kerüllyön hátúlról az Ellenségnek. Végbe vitte Kapitány *Petit* a reá bizzott dolgot, az Ellenség dörgő ágyúinak truttzára is, 's magát annak rendjei közzé bé vágta. Látván *La Maxfelle*, hogy a *Petit* Serege körül van véve az Ellenségtől, segítségére küldötte *Latour* Reg. béli Hadnagy *Kuckelberget* 15 Dragonyosokkal, ki is szélylyel tsapván az Ellenség között, útat nyitott Kapit. *Petitnek*, 's eggyesített erővel az Ellenséget szaladásba kazták, és a Maas vizén vissza verték. — A mi veszteségünk 18 hóttakból, és 40 sebessékből áll.

Amaz-

Amazoknak száma közzül való, Ob. Blekhem-en kívül, *Laudon Szabadser. béli Főhadnagy Suden*; ezek közt vagynak *Württemberg Reg. béli Bartels és Klaus Alhadnagyok*, 's *Laudon Szabadser. béli Alhadnagy Seblichtig*. Az Ellenség fokát vesztett: de mennyit, még nints meg határozva.

Ugyan ezen nap, éjféltkor rajta ment Gen. Kvártélymester *Beaulieu Audannes-nél* az Ellenség' Táborán, 's azt, valamint tsak ott állott, minden fátorokkal, bagázsával, 10 ágyúkkal, 's azokhoz való készületekkel, 's vontató lovakkal együtt el nyerte. — Májor *Huys*, és Hadnagy *Voile*, a' *Ligne Reg.* eből; Hadnagy *Delmotte*, a' *Vierzet*-éből hartzolva végezték vitézi pallyájokat. *Permontes Granatéros Hadnagy* fehből jött el a' viadalból.

Herve Városából ezt írták Sept. elsőjén:

„A' miolta el takaródtak Aug. 29-dikén a' *Brabantziaiak Esnieux és Hon* falvaiból: nem tart már Tartományunk egyébtől; hanem tsupán ama' nagy hírű 's temérdek Szabadakaratúakból állandó keresztes hadától *Vandernoot-nak*, mellyel ellene akar ez annak jöni Sept. 4-dikén, 's igyekezik egy tsapásfal nyakokat szegni az *Ausztriaiaknak*. Különös örömmel értjük azonban, hogy *Flandria* leg kissebbyire sem részesül az említett szándéknak eszközzésében. A' mi Szabadakaratúainknak száma naponként nevedik. — Tsak tegnap előtt küldé *Eupen* 200-at, azokon folylyúl, a' kik már az előtt fogtanak fegyvert. Tegnap indúlt *Mayer Houffe*, 1 Komp. Szabadakaratúakkal *Herzogenrode* felé, hogy az oda való Apátúrságot, (mellynek Apátúra a' Pártütők' Fejeivel tart) a' *Limburgi Nemzet*' nevében el foglalja. Menten utánna
nye-

nyomult egy *Austriai Biztos*, *Vignerón de la Haye* Úr, hogy akadályt vessen a *Limburgiak* szándékjoknak, ha talám fel buzdításokban el akarnák a *Klastromot* pusztítani

Egy *Antverpi* Tudositás szerént, a *Királyhoz* szító rész már *Belgyiomban* a hatalmassabb rész Mindenütt kiáltozzák: *Éllyen Leopold!* — Közelébb egy Darabot jádzottak *Brüsszelben*, mellynek hogy mindjárt az elein ezen szók hallattak: „*Jó a Király*“ tapsolás, és *éllyen, éllyen Leopold* kiáltás váltotta feázokat. — Változnak, a környülállásokkal együtt a gondolatok is.

Frantzia Ország.

Azon lármás *Ülései* között a *Nemzet* *Gyűlésének* (ezek, a *Párisi Újság* szavai), mellyekben el hibáztatták az egymásra agyarkodó felekkel az indúlatok, a tanátskozásoknak egyedül való tzélját — az új *Konstitutziónak* ingadozatlan talpköre való helyhetése által eszközlendő *Közjót*: láthatott még is öröme egyet ellenkezőt a *Nemzet*, mellyben ama nagy következésű tárgyról, úgymint az ő *Spanyol Országgal* lévő *Frigyének* tellyesítéséről vólt a kérdés. *T. i.* minekutánna az öregebbik *Riquetti* (*Gr. Mirabó*) egy nevezetes *Beszédet* mondott vólna e' dologban *Aug. 25-dikén*, a *Diplom. Commissio* nevében: más nap, az az *26-dikon*, következő *Végezéseket* hozott, minden botránkoztató veszekedések nélkül a *Gyűlés*. „Meg kell kérni a *Királyt*: adja tudtára Ő *Katholika Felségének*, hogy a *Frantzia Nemzet*, a *Békefűgnek* minden módon lehető eszközlése mellett, meg fogja tartani azon óltalmazást és kereskedést

dést tárgyazó Szövetséget, mellyet kötött ennek előtte az ő Kormányozója Spanyol Országgal. — Kérni kell továbbá a' Királyt: adjon hatalmat a' Spanyol Országban lévő Frantzia Követnek, melly szerént végezheffen az, az ő Kath. Felsege' Ministereivel, egy Nemzeti Szövetség által leendő meg erősítése, 's állandókká való tetele erántt azon köteleknek, mellyek hasznosok mind a' két Nemzeteknek; valamint azon előbbi ígéreteknék világos meg határozása erántt is, mellyek nem egészen állhatnak meg a' közönséges Békeslég' kívánásával, 's az igazsággal, mellyek fognak örökre Fr. Ország' Politikája lenni. "

Mirabónak említett Beszéde így kezdődik:

Meg hagyatok a' ti *Diplomatica Commissiotoknak*, hogy adná itéletet azon felelet eránt, mellyet vár Spanyol Ország. A' békeségnek kívánása, 's szükségesség volt; annak fel nem bomlása felől való majdtsak nem bizonyos reménység; is a' mi új Constitutóknak fundamentomos igazságai vezéreltek minket egyedül ezen fontos kérdésnek vizsgálásában. Ennek szeréntfes meg fejthetése végett gondolóra kellett nékiünk venni a' mai *Politikának* miveltát és azon állapotunkat, mellyben Európának különböző Hatalmafságai-
val vagyunk; meg kellett különböztetnünk Fr. Ország' eddig való gondolkozásának módjátattól, mellyen a' dolgoknak új folyamattya épül. Nem elég volt tudni a' mi köteleffégeinket, 's haszauunkat; szükség volt azokat az okossággal egyesíteni; szükség volt alkalmas eszközoeket találni fel, a' Hadnak, erőtlenfségünknek kimutatása nélkül való el távoztatásá-

ra szükség volt azt mindeneknek felette most meg gátol-
ni, hogy ne közelíthessen ezen Constitutionak böl-
tsőjéhez, melly közrül a' szövetségeseknek tartozott
segítségnek meg határozása előtt, által hathatatlan öl-
talom falat kel a' Státus közönséges erejének, vagy
is inkább a' Birodatom minden Polgyárinak formátni.
Ha tsupán a' tárgyát terjeszteniénk magunk eleibe a'
Londoni és Madriti Udvarok között támadott vétél-
kedésnek, nem lehetne, majd mondván, fel is ten-
nünk hogy meg háboríttathatik a' Békeféség. Az a'
föld, mellyről vagyon kérdés ezen két Hatalmásokok
között, sem egyik hez, sem másikhöz nem tartozik;
hanem ellenemondhatatlanul azon fenkitől függésben
nem lévő népeknek tulajdona, kiket a' természet oda
plántált. Fel nem tehetjük tehát, két meg világo-
sodott Nemzetekről, hogy kintseket 's véreket egy-
olly mellze lévő keresetért, 's olly bizonytalan gaz-
dagságért akarnák veszteteni. El nem mulatjuk ezen
tisztá igazságokra emlékeztetni is őket, ha a' szükség
úgy hozza magával. De nem elég, tsak ezen órdal-
ról tekinteni a' dolgot, ha meg akarjuk a' kérdést
fejteni. "

Folytatása következik.

Költ Bétsben, Sept. nek 17-dik napján 1790.

